'శివుడాజ్ఞ అయ్యింది'

◈ వడ్లమూడి ప్రభావతీదేవి

"ఏమిటండీ ఏదో సందడి?" గోల అనబోయి ఎంతో నిగ్రహించుకుని అడిగారు సూర్యంగారు, ఆర్భాటమంతా తనదే అన్నట్టుగాఅ అక్కడ తిరుగుతూన్న ఓ భారీ శాల్తీని.

"భజన... అండీ – భజన కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశాం భక్తులమంతా. రాత్రంతా జాగారం చేసి భజన చెయ్యాలి" నోరంతా తెరిచి సమాధానమిచ్చాడాయన. ఏ యాభై పళ్ళో వున్నట్టున్నాయందులో.

"ఈ రోజిలా పొద్దైపోయారెందుకని?" నోటిదాకా వచ్చింది ప్రశ్న. మామూలుగా ఈపాటికి ఆ ముఠా అంతా ఎక్కడోచేరి వేరే పూజాకార్యక్రమంలో తలమున్కలయ్యే వేళ అది.

"ఏమిటివాళ విశేషం?"

"పండుగ రోజుగదా!" ఓరి పామరుడా ఈ మాత్రం తెలియదా? నరకానికి పోతావురా అన్నట్టున్నాయా చూపులు. నిజమే, ఏం పండుగో ఆయన కెంతకీ స్ఫురించలేదు.

"నరయణ... నరయణ... ప్రభో! ప్రభో..." మైకు బద్దలవుతోంది.

"మైకులు చాలా పెట్టినట్లున్నారు?"

"ఎన్నైతేనేమండి స్వామివారి సేవ కోసం."

"అది కాదండీ మరీ ఎక్కువ శబ్దం... చాలా దూరం వరకూ ..." నసిగారు సూర్యంగారు.

"అంతా వినాలండీ... అందరూ తరించాల. మనకొక్కరికే పుణ్యం చాలనుకుంటే ఎలా?" ప్రజాసేవాతత్పరత కారిపోతోంది మహామభావుడిలో.

"అది కాదండీ... పరీక్షల రోజులు... రేపు మా అమ్మాయికి జువాలజీ ఎగ్జామ్ వుంది."

కాస్సేపు ఎగాదిగా చూశాడు సూర్యంగారి వంక. అప్పటిగ్గాని చూచాయగా ఆయన ప్రశ్నల అంతరార్థం అతనికి బోధపడలేదు.

"పరీక్షలా...ఎంత సోద్దమండి పంతులుగారూ మీకు. కాస్త దైవచింతన లేదే. నాలుగు ముక్కలు చెవినబడితే జీవితం తరిస్తది గదా. పరీక్షలు వస్తాంటాయి, పోతాంటాయి. ఆటివల్ల వొరిగేదేమన్నా వుందా? ఎంతసేపూ మన కోసమే ఆలోచించగూడదండి. అట్టా చూడండి. దైవభక్తిలో ఎలా మునిగిపోయారో భక్తులు."

నిజమే... కళ్ళు మూసుకుని భక్తజనం పూనకం వచ్చినట్టు ఊగుతున్నారు. గొంతు చించుకుని అరుస్తున్నారు. భజన ఆగినప్పుడు మాత్రం నోళ్ళు చెరుముకుంటూ ప్రోజనాల వైపు విక్రమోత్సాహంతో చూస్తున్నారు.

స్వార్థం వాదా? ఈ మానె దుకాణం పెద్ద మనిషిదా? ఆయన కొట్లో మానె కొన్నవాళ్ళెవరూ డాక్టరు దగ్గరకు పోకుండా వుండలేరు. డాక్టరు దగ్గరేమైనా కమీషన్ కొడతాడో ఏమిటో రోగుల్ని సృష్టిస్తున్నందుకు.

"ఆంజనేయం, వందే లంకాదహనకారే... మారుతాత్మజే..." మరల మైకు బద్దలవుతోంది. ఇదేమిటి!మరల నామస్మరణ మారిపోయింది.

మెల్లగా గుర్నాథందగ్గరికి వెళ్ళి "దైవభక్తిని కాదనను. అది వ్యక్తిగతం. ఎవరికి వారు, లేదా అందరూ కలిసినిశ్చల భక్తితో, నిశ్శబ్దంగా ధ్యానించుకోవచ్చు గదా భగవంతుణ్ణి..."

"సాయిరాం... సాయిరాం... సీతారాం... సీతారాం..." మైకులో మార్మోగుతోంది.

"నేను పుట్టపర్తి కూడా వెళ్ళానండి ఒకసారి. అచట ఎంత నిశ్శబ్దం. ఎంత ప్రశాంతత. స్వామి వారి కంఠస్వరం ఆ నిశ్శబ్దంలోంచి ఎంత మృదుమధురంగా, గంభీరంగా వినిపిస్తుందో. అదీ గాక స్వామివారికి విద్య అన్నా, విద్యావ్యాప్తికై కృషి చేయడమన్నా ఎనలేని గౌరవాభిమానాలు గదా! మరి మీరు పరీక్షల్ని..." సూర్యంగారి మాటల్ని వినిపించుకోవడానికక్కడ లేదు ముక్త సరిగా 'నాథ్' అని పిలిపించుకునే గుర్నాథం.

చేతికున్న బంగారపు చైను మీద పొదిగిన ఖరీదైన రాళ్ళు, వేళ్ళకున్న ఉంగరాల్లోని రాళ్ళు మెరుస్తూండగా చేతులూపుతూ ఏవో ఆదేశాలిస్తున్నారు. మైకుల శబ్దం పెంచమంటున్నాడేమో.

నాలుగేళ్ళ క్రితం తట్ట నెత్తిని పెట్టుకుని ఈ ఊరొచ్చిన గుర్నాథం ఈ రోజు లక్షాధికారి. మొదట్లో జీడీలు, తేగలు, పప్పుండలు, బిళ్ళలు అమ్ముతుండేవాడు. కొత్తల రోజుల్లో పిల్లల దగ్గర, కూలీల దగ్గర వడ్లు చవగ్గా కొనేవాడు. అలా అలా మెల్లగా ఒక దుకాణం ప్రారంభించాడు. ఇప్పుడా దుకాణం చాలా పెద్ద షాపయింది. ఇంకో ప్రక్క మానె వ్యాపారం కూడా బాగా లాభాలు తెచ్చిపెడుతోంది. అన్నింటినీ మించి వడ్డీ వ్యాపారం. ఒక మేడ కట్టాడు. ఆ సందర్భంలోనే ఈ భజన కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేసినట్లున్నాడు.

ఈ ఊరితో సూర్యం మాస్టారికున్న అనుబంధం గుర్నాథానికి తెలియదు. ట్రాన్స్ఫరై ఇక్కటికి వచ్చినప్పుడు ఆయన భార్యతో వచ్చారు.

ఎన్ని ఊళ్ళు తిరిగినా, ఎన్ని పూజలు చేసినా కల గని సంతానం ఈ ఊరొచ్చింతర్వాత అందునా అన్ని ఆశలూ వదిలేసుకున్న వయస్సులో కలి గింది.

డబ్బు మీదా, సంపాదన మీదా ఆశలేని మాస్టారికి కూతురు శ్రీలక్ష్మే అన్నీను. కాని దురదృష్టం. శ్రీలక్ష్మికి పదేళ్ళు వచ్చేసరికి 'నా అవసరం మీకింకలే'దన్నట్లు భార్య ఆయనను వదలి భగవత్సన్నిధికి చేరుకుంది.

ఈ ఊరి హైస్కూల్లో పది సంవత్సరాలు పనిచేసి పదవీ విరమణ చేసి ఇచటనే సెటి లయిపోయారు. సన్నగా రివటలా వుండే ఆ మనిషిలో ఎంతో శక్తి వుంది. అంతులేని పట్టు దల.

ఆయన రిటైరయి కూడా ఏడెనిమిది సంవత్స రాలయిపోయింది. ఇప్పుడిప్పుడే మర్చిపోతున్నారు గాని ఆయన సర్వీసులో వున్నప్పుడు స్కూలుకి విశ్రాంతి లేకుండా విరామంగా చేసిన సేవ, ఆ హైస్కూలును తీర్చిదిద్దిన తీరు, పిల్లల్ని నయానా భయానా చక్కగా చదివించి పైకి తెచ్చిన పద్ధతీ అందరి మనసుల్లో నిలిచిపోయాయి.

"ఇంత బ్రతుకూ బ్రతికి..." అంటూ నిట్టూర్చారు సూర్యంగారు. ఆయన సామా న్యంగా సాదుస్వభావులు. విద్యానిధి అయిన సూర్యం మాస్టారింట్లో ఎప్పుడూ నలుగురైదు గురు పేద విద్యార్థులుండి చదువుకుంటూండే వారు. వారందరికీ ఆదరంగా భోజన వసతులు ఏర్పాటుచేస్తుండేది వారి ఇల్లాలు.

వాళ్ళంతా మంచి ఉద్యోగాలు చేస్తూ ఎక్క డెక్కడో వున్నారు. ఇప్పుడు వాళ్ళలో ఒక్కరున్నా గుర్నాథం గూబ గుయ్యిమనేదే.

ఆఖరికి ఆయన మిత్రులు పోస్టుమాస్టరు కాంతారావుగానీ, డాక్టరు వాసమూర్తిగానీ లేరు. వారున్నా అందరూ కలిసి ఏదో ఒకటి చేసేవారే.

సూర్యంగారు విస్సహాయంగా వెనక్కి తిరిగి రోడ్డు కివతలప్రక్కకు వచ్చారు. ఎదురుగానే ఆయన ఇల్లు. అద్దెకుండే ఇల్లు. రెండే గదులు. కూతురు శ్రీలక్ష్మికి సీనియర్ ఇంటర్ పరీక్షలు జరుగుతున్నాయి. "భగవంతుడా, ఇదా దగ్గరుండి నీవు చేసే పని!" నిట్టూరుస్తూ ఇంట్లోకి వచ్చారాయన. చిన్న బల్ల ముందు కూర్చొని చదువుకుంటున్న కూతురు తండ్రి వంక చూసింది. ఏదో అసహనం, అశక్తత. మరల తలదించుకుని పుస్తకంలోకి చూస్తోంది. ఆమెలో తండ్రి నుండి పుణికిపుచ్చుకున్న పట్టు దల, గాంభీర్యం.

తలుపులు, కిటికీలు మూసేశారు సూర్యం గారు. పైనున్న కంతల్లో గుడ్డలు కుక్కారు. ఉక్కబోస్తోంది. పాత టేబుల్ ఫ్యాను కూతు రివైపు త్రిప్పి పెట్టారు.

పార్కులో ప్రియుడిని అడిగింది ప్రేయసి-

"రాజా ఒకవేళ మన పెళ్ళి జరగక పోతే నీవు చనిపోతావా?"

"సాధారణంగా అలాగే చేస్తుంటాము" చెప్పాడు రాజా.

— కె.వి.ఎమ్. రావు

కటకట... కటకట శబ్దం చేస్తూ తిరుగుతోందది. బయట మైకుల్లోని హోరుకు మాత్రం ఏమీ అడ్డున్నట్టు కనిపించడం లేదు. కనీసం నిద్రపోవడానికి వీలైనా బావుణ్ను. శ్రీలక్ష్మి పరీక్ష అవలీలగా వ్రాసేయగలదు.

కాలుగాలిన పిల్లిలా బయటకు వచ్చారు సూర్యంగారు. ఎదురుగా గుర్నాథం ఈయన్ని చూసి గొప్పగా నవ్వాడు. ఎందుకో "ఒనిడా" ఎడ్వర్టయిజ్‌మెంటు గుర్తుకొచ్చింది సూర్యంగా రికి. నైబర్స్ ఎన్వీ. ఏదో భయం. అసహ్యం. ప్రక్కనున్న ఇళ్ళవాళ్ళకిద్దరికి తన సమస్యను వివరించబోయారు. వాళ్ళకేం పట్టినట్టు లేదు. మైకుల సందడికి ఉత్సాహంగా వున్నారు. పరీక్షలకు వెళ్తున్న పిల్లలు లేరేమో వాళ్ళింట్లో లేదా పరీక్షల పట్ల వాళ్ళు కూడ గుర్నాథం అభిప్రాయాల్తో ఏకీభవిస్తారేమో.

మరల రోడ్డు మీదికి వచ్చి నిల్చున్నారు. ఆ శబ్దానికి తన ఇంటికీ మధ్యగా దాన్ని తానే అడ్డుకొని ఇంట్లోకి వెళ్ళనీయకుండా చేస్తే బావుండునని ఆశ కాబోలు.

సైకిలు మీద వెళ్ళే ఒకాయన దిగి మైకుల వైపు తిరిగి దణ్ణం పెట్టుకొని వెళ్ళిపోయాడు. నాలుగైదు స్కూటర్లు ఇదేమీ పట్టించుకోకుండా పరుగెత్తాయి. ఒక రిక్షా మెల్లగా వస్తోంది. దగ్గరకు రాగానే అందులోని ఆసామీ రిక్షాని ఆపించాడు. దిగబోయి మరల మనసు మార్చుకుని కూర్చునే ఆ లైట్ల వైపుకు చేతులెత్తి కళ్ళు మూసుకున్నాడు. తరువాత రిక్షాని పొమ్మన్నాడు. రిక్షావాడు తిరిగి ఆ భారీ శరీరాన్ని నానా తంటాలు పడుతూ లాక్కెళ్ళసాగాడు.

పట్నవాసపు హంగులన్నీ సంతరించుకుంటున్న ఊరది. అరగంటకో బస్సు. అప్పుడప్పుడు కార్లు తిరుగుతుంటాయి. రిక్షాలు, స్కూటర్లు సరేసరి. రెండు సినిమా హాళ్ళు, ఏడెనిమిది కాఫీ హోటళ్ళు, ఒక క్లబ్బు, ఈ మధ్యనే వెలసిన బారూ, గోలగా సెంటర్లో చేరే కుర్రమూ కలూ. నాలుగేళ్ళ క్రిందటే జూనియర్ కాలేజీ కూడా వచ్చింది. ఒకరిని గురించి ఒకరు పట్టించుకోకుండా బతికే పట్టణాల్లోని తీరుతెన్నులు ఇచ కూడా చోటుచేసుకుంటున్నాయి. ఇప్పుడిప్పుడే ఫలానా వారిల్లెక్కడ? అంటే తెలీదండీ అనేస్తున్నారు కుర్రవాళ్ళు. ఊరు పెరిగేకొద్దీ పద్ధతులు కూడా మారిపోతున్నాయి. జరుగుతున్న మార్పుల్ని కాదనడానికీ, ఆపడానికి ఎవరికీ చేతకాదు.

మెల్లగా నడుచుకుంటూ పోలీస్ స్టేషన్‌కు చేరుకున్నారు సూర్యం మాస్టారు. ఇదివరకుండే ఎస్సై రాధాకృష్ణమూర్తిగారైతే, తాము వెళ్ళగానే లేచి నిలబడి ఏం కావాలో అడిగి క్షణాల మీద ఆ విషయం చూసేవారేమో. ఇప్పుడున్నాయన కుర్ర ఎస్సై. ఎవరో ఎక్కణ్ణించి వచ్చాడో కూడా తనకు తెలియదు. అసలు వాళ్ళతో తనకేం పనుంటుంది... ఇద్దరు కానిస్టేబుల్స్ వున్నారక్కడ.. సమస్యనంతా ఓపిగ్గా విని పెద్దగా నవ్వేశారు.

"ఏదో మర్డరు జరుగుతున్నంత సీరియస్‌గా వచ్చారు. ఇటువంటి వాటిల్లో మేమేం చేస్తా మండి. అందునా ఆ గుర్నాథం మా ఇన్‌స్పెక్టర్‌కు మంచి దోస్తు. మందు పార్టీలకు పిలుస్తుంటాడు" అని తేల్చేసారు.

ఉసూరుమంటూ వెనక్కి తిరిగారు మాస్టారు.

"వట్టి వెధవాయిని చేసేశారందరూ" అనుకున్నారు. పిల్లల్ని "ఒరే వెధవా" అని పిలవటం గుర్తొచ్చింది.

తనకున్న ఇంత విజ్ఞానం, ఎంతో కష్టపడి సంపాదించుకున్న ఇంత మంచి పేరూ, ఏవీ ఈ చిన్న సమస్యను పరిష్కరించలేకపోతున్నాయి. గతం గుర్తొచ్చింది. చదువును తపస్సుగా స్వీకరించిన ఆ రోజులు, తన గురువులు తన ఆదర్శమూర్తులు. వారైతే ఈ సమస్య నెలా పరిష్కరించేవారో. బహుశా వారికింత చిన్న సమస్యలు వచ్చివుండవు కాబోలు.

తను చదివిన పుస్తకాలు గుర్తొచ్చాయి. అందులోని పాత్రలు. ఒక నారాయణరావో, చంఘిజ్ ఖానో అయితే వారేం చేసేవారు. ఒక్క తన్నుతో వాళ్ళందర్నీ ఆమడ దూరానికి పడేట్లు చేసేవారా. ఏ దయానిధో, డేవిడ్ కాపర్ ఫీల్డు, సీతారామారావు... అవును అసమర్థుని జీవయాత్ర అయింది. చివరికి తన ఆలోచనలకి తనకే నవ్వొచ్చింది.

సూర్యం మాస్టారికి తాను చూసిన సినిమాలు జ్ఞాపకం వచ్చాయి. కోవాడీస్, బెన్‌హర్, హెలెన్ ఆఫ్ ట్రాయ్, గన్స్ ఆఫ్ నవరాన్, దొంగ రాముడు, అగ్గిరాముడు, నయాదౌర్‌లో దిలీప్ కుమార్‌గానీ అయితే తనకేమైనా సాయపడే వారేమో. ఈ మధ్యనే చూసిన 'శివ' సినిమాలో హీరో అయితే అన్ని అరాచకాల మీదా యుద్ధం ప్రకటించి విజయం సాధిస్తాడు. శివ... శివ... అవును... శివ. సూర్యం మాస్టారి మనసు వికసించింది. ఏం చెయ్యాలో ఫ్లాష్‌లా వెలిగింది.

కొద్దిసేపు వెతికి శివ ఇల్లు పట్టుకున్నారు. నిద్రలోంచి లేచి వచ్చి మాస్టారూ అంటూ ఆశ్చ ర్యపోయాడు.

"ఇంత పెందలాడే ఏం నిద్దరా మొద్దూ" అంటూ ముందుకు వెళుతున్న సూర్యం మాస్టారి ననుసరించాడు శివ.

అదే కంఠం. అదే గాంభీర్యం. దాని మాటున దాగిన మమత. కానీ ఇవాళ ఆయన ధోరణి ఏదో కుంటుపడిందేమబ్బా అనుకున్నాడు శివ.

ఒక పావుగంట తరువాత సూర్యంగారు ఇంటికి వచ్చారు. అంతా చీకటి. నిశ్శబ్దం. లాంతరు వెలిగించుకుని ఏకాగ్రతతో చదువు కుంటున్న అమ్మడిని చూసి తృప్తిగా నిట్టూర్చారు.

"చదువుకోమ్మా. ఇంక నీకే అడ్డంకీ వుండదు. పరీక్ష బాగా రాయి. అలాగే ఎంట్రన్స్ కూడా రాద్దువుగాని. నీవు తప్పకుండా డాక్టరు వవుతావమ్మా" అని మనసులో అనుకున్నారు.

"ఇంక రేపటి వరకూ ఈ ప్రాంతానికి కరంటు రాదు మాస్టారూ. అమ్మాయిని లాంతరు వెలి గించుకుని చదువుకోమనండి. కరంటు స్తంభాలెక్కే నా ఉద్యోగంతో మీకు సహాయ పడగలగడం నా అదృష్టం. ఈ రోజు నా కెంతో సంతోషంగా వుంది మాస్టారూ. ఆ పరీక్ష రోజుల్లో రాత్రంతా నా దగ్గర కూర్చొని నాలుగు ముక్కలు ముక్కునబెట్టుకుని పరీ క్షకు వెళ్ళేట్లు చేయబట్టి టెన్త్ పాసయ్యాను. ఈ ఉద్యోగంలో చేరాను. అమ్మకు కాస్త తిండి పెట్టగలుగుతున్నాను. ఇప్పుడామె పొలం పను లకు కూడా వెళ్ళడం లేదు మాస్టారూ!" అంటూ చీకట్లో మెరిసే కళ్ళతో శివుడన్న మాటలు మాటిమాటికీ సూర్యంగారి మనసును చల్లగా స్పృశిస్తున్నాయి. ◆